

Leunstoelreiziger met maatgevoel

Vertaalster Bertie van der Meij heeft dit jaar de [vertaalprijs van het tijdschrift Filter](#) gewonnen met haar vertaling van het boek *Tecknens Rike* (Nederlandse titel [Het karakter van China: Het verhaal van de Chinezen en hun schrift](#) - uitgeverij Balans). Een Zweeds boek over het Chinese schrift: dat maakt nieuwsgierig. Ik maak een afspraak met haar om samen het boek door te bladeren, zodat zij me er wat meer over kan vertellen.

Als ik bij Bertie langs ga, heeft ze de uitreiking van de prijs, tijdens een etentje in aanwezigheid van de leden van de jury, de redactie en de uitgever van Filter en de uitgever van het boek, net achter de rug. In haar lichte werkkamer in een van de oude straatjes van Amersfoort, met hond Kajsa aan haar voeten, vertelt ze dat het boek al aan een tweede druk toe is. Ook voor de uitgeverij niet onbelangrijk, want het uitgeven van zo'n bijzonder vormgegeven boek is ook voor hen een avontuur. Toch kon het bijna niet misgaan. Voordat deze vertaling verscheen was *Tecknens Rike* al in twintig talen vertaald. De Engelse vertaling werd bij de studie Sinologie in Leiden als cursusmateriaal gebruikt en in Zweden zelf zijn er intussen al 100.000 exemplaren van verkocht.

Het is dan ook een bijzonder boek: via het Chinese schrift krijgt de lezer een inkijkje in de cultuur en geschiedenis van China. De schrijfster, Cecilia Lindqvist, een Zweedse die in Beijing Chinees heeft gestudeerd en later ook *gu qin* (Chinese luit) aan de Muziekacademie, vertelt met aanstekelijk enthousiasme over haar speurtocht naar de herkomst van de Chinese karakters. Waarom zien die eruit zoals ze eruitzien? Via beelden en voorwerpen uit de tijd waarin de karakters werden geschapen, zoekt ze naar verklaringen en dat levert verrassende ontdekkingen op. De karakters gaan voor de lezer leven, wat het leren van de taal er makkelijker op maakt. Maar ook voor lezers die die ambitie niet hebben, valt er meer dan genoeg te beleven. De vertaalster zelf heeft aan het werken aan het boek het gevoel overgehouden zelf uitgebreid in Beijing te hebben rondgewandeld, voor haar de ideale manier van reizen. 'Zelf heb ik niet zo'n drang om verre reizen te maken. Ik lees er liever over. Ik ben trouwens bang dat Beijing er niet mooier op is geworden. Veel van de mooie oude wijken die in het boek worden beschreven zijn intussen gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw.'

Bertie van der Meij heeft de Filterprijs gekregen 'voor haar volkomen vakmanschap, voor de uiterste zorg die zij aan haar Nederlands besteedt en voor haar sublieme maatgevoel wanneer afwijken van de standaardtaal gevraagd is', aldus het [juryrapport](#). Zelf benadrukt ze dat toeval altijd een grote rol speelt bij de toekenning van zo'n prijs, maar dat lijkt wel erg bescheiden gezien het

feit dat ze ook in 2000 al de prestigieuze Nijhoffprijs kreeg. Een deel van dat prijzengeld was bestemd voor enkele vertaalprojecten naar keuze. Dat werden twee boeken van Hjalmar Söderberg (*Het ernstige spel* en *Dokter Glas*) en een bundel met liederen van de achttiende-eeuwse troubadour Carl Bellman, waaraan ze uit liefde al was begonnen, maar die nu, voorzien van inleiding van de vertaalster en bladmuziek, in boekvorm kon verschijnen (onder de titel *Sterven van liefde en leven van wijn*).

Helaas was daarmee het geld van de prijs op en bleek de uitgever niet bereid de vertaling te financieren van het derde geplande Söderbergboek, een bloemlezing van verhalen. Erg jammer, temeer daar de andere twee Söderbergvertalingen goed ontvangen waren.

Intussen heeft zich echter al een nieuw project aangediend. Ze gaat voor uitgeverij De Geus twee boeken van Torgny Lindgren vertalen, een van haar favoriete Zweedse auteurs van wie ze eerder al vier andere werken vertaalde, waaronder *Het licht* (oorspronkelijke titel: *Ljuset*). Verder zal ze het komende jaar veel vertaalde literatuur moeten lezen, want wie de Filter vertaalprijs wint, krijgt automatisch een plaatsje in de jury voor het jaar daarop. Tijd om op haar lauweren te rusten heeft ze dus voorlopig niet.